

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΜΙΔΑ
ΑΘΗΝΑ – 1.12.2016**

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ
ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ**

ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΚΤΗΡΙΑ: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΙΣΧΥΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΣΙΟ

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ (1964)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Άρθρο 13. Οι προσθήκες δεν μπορεί να γίνουν ανεκτές παρά μόνο αν σέβονται όλα τα ενδιαφέροντα μέρη του κτιρίου, το παραδοσιακό του πλαίσιο, την ισορροπία της συνθέσεως του και τις σχέσεις του με τον περιβάλλοντα χώρο.

Άρθρο 16. Οι εργασίες συντηρήσεως, αποκαταστάσεως και ανασκαφής θα πρέπει να βασίζονται σε εξακριβωμένη τεκμηρίωση, δηλαδή σε αναλυτικές και κριτικές εκθέσεις, εικονογραφημένες με σχέδια και φωτογραφίες. Όλες οι φάσεις των εργασιών για την απάλειψη νεώτερων στοιχείων, την στερέωση, την ανασύνθεση και την ένταξη νέων (στοιχείων), καθώς και όλα τα τεχνικά και μορφολογικά στοιχεία που θα εξακριβώνονται κατά την διάρκεια των εργασιών, θα πρέπει να καταγράφονται λεπτομερειακά. Αυτή η τεκμηρίωση θα κατατίθεται στα αρχεία ενός δημοσίου ιδρύματος και θα είναι προσιτή στους ερευνητές. Προτείνεται η δημοσίευσή τους.

Άρθρο 24 του Συντάγματος-

Προστασία του περιβάλλοντος

1. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα **προληπτικά** ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας.

6. Τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το Κράτος. Νόμος θα ορίσει τα αναγκαία για την πραγματοποίηση της προστασίας αυτής **περιοριστικά μέτρα της ιδιοκτησίας, καθώς και τον τρόπο και το είδος της αποζημίωσης των ιδιοκτητών.**

ΣΥΜΒΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΝΑΔΑΣ)
(Ν. 2039/1992)

Άρθρο 6

Κάθε συμβαλλόμενος υποχρεώνεται:

- 1. Να προβλέψει, σε σχέση με τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρμοδιότητες και στα πλαίσια των διαθέσιμων πιστώσεων, μια οικονομική υποστήριξη των δημόσιων υπηρεσιών για τις εργασίες συντήρησης και αναστήλωσης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, που βρίσκεται στην περιοχή του.**
- 2. να καταφύγει, εν ανάγκη, σε φορολογικά μέτρα ευνοϊκά για τη διατήρηση αυτής της κληρονομιάς.**
- 3. να ενθαρρύνει την ιδιωτική πρωτοβουλία για τη συντήρηση και αναστήλωση αυτής της κληρονομιάς.**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 10

Κάθε συμβαλλόμενος υποχρεώνεται να υιοθετήσει πολιτική ολοκληρωμένης προστασίας, η οποία:

2. θα προωθεί προγράμματα αναστήλωσης και συντήρησης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

3. θα καθιστά τη συντήρηση, την αναβίωση και την ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, σημαντικότερο στοιχείο της πολιτιστικής, περιβαλλοντολογικής και χωροταξικής πολιτικής.

4. θα ευνοεί, όταν υπάρχει δυνατότητα, και στα πλαίσια των διαδικασιών του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, τη συντήρηση και τη χρησιμοποίηση των κτιρίων εκείνων των οποίων η σπουδαιότητα δεν δικαιολογεί την προστασία, που παρέχεται από το άρθρο 3 παρ 1 της παρούσας σύμβασης, αλλά τα οποία αποτελούν αξιόλογα συμπληρωματικό μέρος για το αστικό ή το αγροτικό περιβάλλον ή την ποιότητα ζωής.

5. θα ενθαρρύνει την εφαρμογή και την ανάπτυξη των παραδοσιακών τεχνικών και υλικών, απαραίτητες για το μέλλον της πολιτιστικής κληρονομιάς.

N. 3028/2002 (ΦΕΚ 153/τ.Α΄/28.6. 2002)
**«Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της
Πολιτιστικής Κληρονομιάς»**

Άρθρο: 10

Ενέργειες σε ακίνητα μνημεία και στο περιβάλλον τους

2. Απαγορεύεται η εκμετάλλευση λατομείου, ο πορισμός οικοδομικών υλικών, η διενέργεια μεταλλευτικών ερευνών και η εκμετάλλευση μεταλλείων, καθώς και ο καθορισμός λατομικών περιοχών, χωρίς έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, η οποία χορηγείται εντός τριών (3) μηνών από την περιέλευση στο Υπουργείο Πολιτισμού της αίτησης και των σχεδιαγραμμάτων που προβλέπονται από τη μεταλλευτική και λατομική νομοθεσία. **Εάν τυχόν παρέλθει άπρακτη η ως άνω προβλεπόμενη προθεσμία θεωρείται ότι δεν υφίστανται απαγορευτικοί λόγοι.**
6. **Στις περιπτώσεις που απαιτείται έγκριση σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αυτή προηγείται από τις άδειες άλλων αρχών που αφορούν την επιχείρηση ή την εκτέλεση του έργου ή της εργασίας και τα στοιχεία της αναγράφονται με ποινή ακυρότητας στις άδειες αυτές. Η έγκριση χορηγείται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης.**

Άρθρο: 40

Εργασίες σε ακίνητα μνημεία

1. Οι εργασίες σε ακίνητα μνημεία και ιδίως η συντήρηση, η στερέωση, η αποκατάσταση, η αναστήλωση, η κατάχωση, η τοποθέτηση προστατευτικών στεγών, η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και οι εργασίες που αποβλέπουν σε απόδοση σε χρήση ή σε φιλοξενία χρήσεων αποσκοπούν στη διατήρηση της υλικής υπόστασης και της αυθεντικότητάς τους, την ανάδειξη και εν γένει στην προστασία τους. Διενεργούνται σύμφωνα με μελέτη, η οποία εγκρίνεται από την Υπηρεσία ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, ή αν αυτές είναι μείζονος σημασίας, με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου. Για την έγκριση της μελέτης απαιτείται να έχει προηγηθεί η τεκμηρίωση του μνημειακού χαρακτήρα του ακινήτου.
2. Επείγουσες εργασίες συντήρησης και στερέωσης διενεργούνται με μέριμνα της Υπηρεσίας χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και χωρίς άλλη διατύπωση.
3. **Εάν οι αναφερόμενες στο παρόν και στα άρθρα 41 και 42 εργασίες εκτελούνται από την Υπηρεσία, δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας.**

Άρθρο 48

Άλλα οικονομικά κίνητρα

1. Ο ιδιοκτήτης ακινήτου μνημείου δικαιούται μεταφορά του συντελεστή δόμησης που δεν έχει καλυφθεί από το ακίνητο, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Πολιτισμού, ορίζονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την επιχορήγηση ή και την παροχή άλλων οικονομικών κινήτρων σε κυρίους ή νομείς κτιρίων που έχουν χαρακτηρισθεί ως μνημεία ή διατηρητέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 1577/1985, ή βρίσκονται σε εκτάσεις ή σε οικιστικά σύνολα που έχουν χαρακτηρισθεί ως αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι ή παραδοσιακά σύνολα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 1577/1985 αντίστοιχα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΧΩΔΕ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΠΟΛ/ΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ο.Κ.Κ
Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων και
Τρικάλων 36
Ταχ. Κώδικας: 115 26
Τηλέφωνο : 6929903/227

Αθήνα 29 - 8 - 1995
Α.Π : 38315

ΠΡΟΣ: Τό-Υπ. Πολιτισμού
Α.Α.Β.Μ.Μ

ΚΟΙΝ/ΣΗ:

1. Τα Πολεοδομ. Γραφεία
όλης της Χώρας
2. Γραφ. Υφυπουργού
Πολιτισμού

Απαντώντας στο με αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΙΑΜΜ/3869/06.02.95 έγγραφο της Δ/σης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων με αφορά την διακοπή στο Πολεοδομικό Γραφείο του Δήμου της Αθήνας των στερρευτικών εργασιών στο συγκρότημα του Μεταχίου του Πανόγιου Γάμου και από το Πολεοδομικό Γραφείο Νότιου των εργασιών που εκτελούνται στον Πύργο Γιάζου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Υπουργείο μας έχοντας υπόψη τις διατάξεις του Ν. 1577/85 περί ΓΟΚ, συμφωνεί στα παρακάτω:

- α. Να μην απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία για την εκτέλεση κάθε αναστηλωτικού έργου σε όλη την επικράτεια της χώρας (με φόρτα εκτέλεσης εργασιών το ΥΠΠΟ ή κάποιο άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου εξουσιοδοτημένο από το ΥΠΠΟ) για κτίσματα που έχουν κηρυχτεί ως διατηρητέα μνημεία.

- β. Να ενημερώνεται υποχρεωτικά η πολεοδομική υπηρεσία της περιοχής με την υποβολή σχετικού φακέλλου με τα παρακάτω στοιχεία:
1. Αντίγραφο της Εγκριτικής Απόφασης του έργου που θα έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Αναστολήσεων του Υπουργείου Πολιτισμού.
  2. Την επωνυμία του φορέα εκτέλεσης του έργου με την διεύθυνση και τον αριθμό τηλεφώνου του.
  3. Τον τίτλο, τον προϋπολογισμό καθώς και τον τρόπο εκτέλεσης του έργου (π.χ. μηχανολογικά, ηλεκτρολογικά ή με αυτεπιστασία).
  4. Το ονοματεπώνυμο και τα άλλα στοιχεία του μηχανικού ή των μηχανικών που θα επιβλέπουν το έργο καθώς και του εργολάβη-αναδόχου του έργου, εφόσον τούτο προβλέπεται να εκτελεστεί με εργολαβία, (διεύθυνση, τηλέφωνο κ.τ.λ) και

5. Τεχνική έκθεση του επιβλέποντα μηχανικού των προβλεπόμενων εργασιών στερέωσης-αναστήλωσης με την αντίστοιχη σχετική μελέτη.

Η διαδικασία αυτή δεν αφορά σε καμία περίπτωση τα κτίρια τα οποία έχουν ανεγερθεί μετά το 1830, για τα οποία είναι υποχρεωτική η έκδοση οικοδομικής άδειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΙΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

α. Προσβ. του Γραφ. Γραμματείας Α'

ΑΓΓ. ΤΖΑΝΟΓΛΟΥ

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

**ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ
(ΝΠΔ και ΙΔ)**

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ ΣΤΟ ΣΤΕΙΡΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

**ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ ΣΤΟΝ ΚΙΘΑΙΡΩΝΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ**

ΠΥΡΓΟΣ ΑΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΝΑΞΟ

**ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΟΥ ΣΤΟΝ ΑΘΕΡΑ
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ**

ΟΙΚΙΑ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ ΣΤΗΝ ΚΗΦΙΣΙΑ

ΠΥΡΓΟΣ ΡΑΛΛΗ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑ ΣΤΟ ΑΡΓΟΣ

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΟΙΚΙΑ ΣΤΟ ΔΙΛΟΦΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΟΙΚΙΑ ΜΗΝΟΠΕΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΥΔΡΑ

ΟΙΚΙΑ ΠΡΑΣΣΑ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

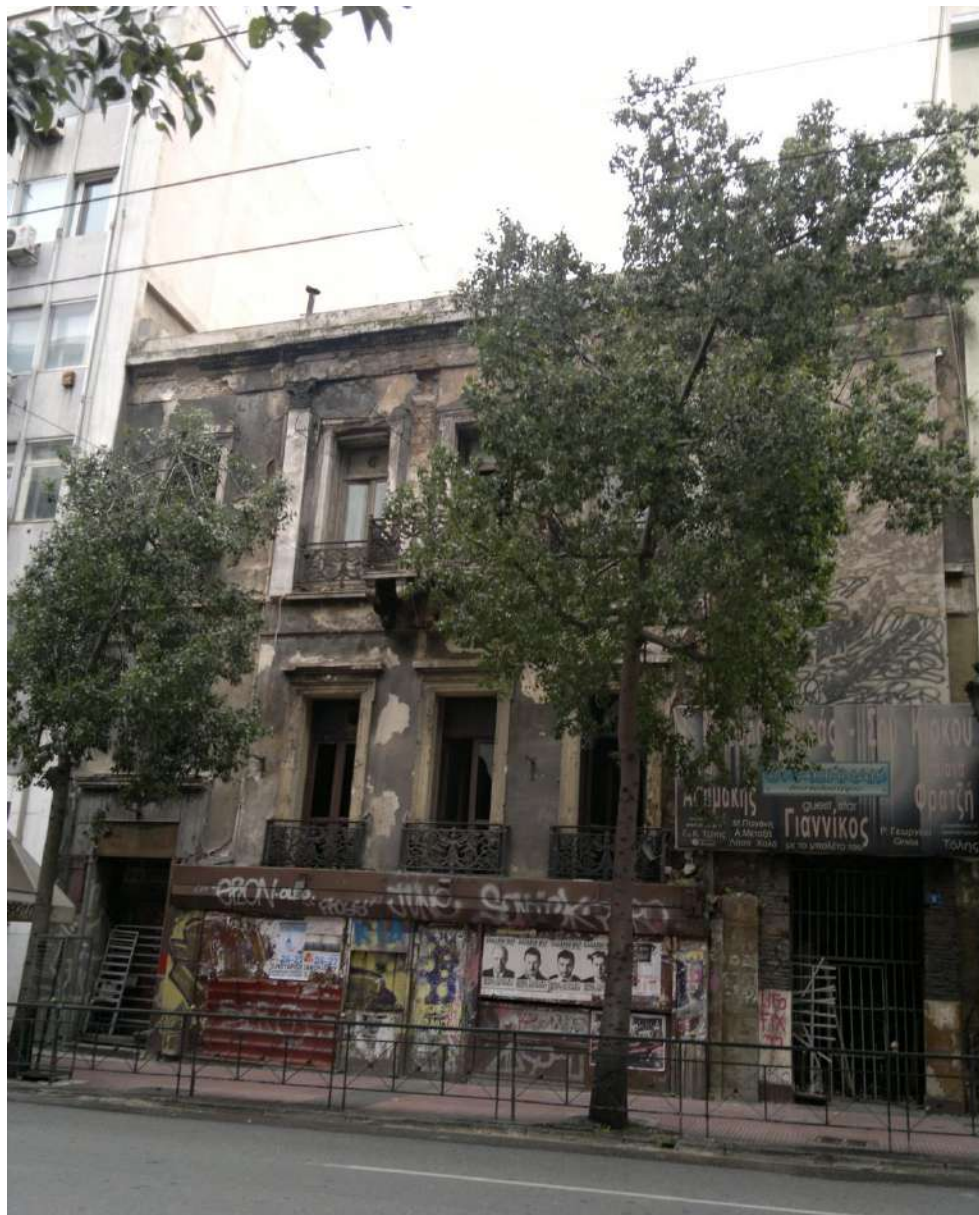

ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΑΥΛΗ ΣΤΗΝ ΚΗΦΙΣΙΑ

ΑΚΙΝΗΤΟ ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΑΙΟΛΟΥ

ΑΚΙΝΗΤΟ ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΦΙΛΕΛΛΗΛΩΝ

ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΠΑΤΗΣΙΩΝ

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

**ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ - ΚΙΝΗΤΡΩΝ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ**

1η ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ
ΕΝΤΑΞΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ
ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
ΣΤΟ ΝΕΟ ΕΣΠΑ 2014-2020

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΙΔΙΩΤΕΣ (ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ π.χ. ΝΠΔ και ΙΔ)
ΣΤΟ ΝΕΟ ΕΣΠΑ 2014-2020
ΜΕ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ 1ΔΙΣ ΕΥΡΩ**

Το Πρόγραμμα συνιστά, αφ' ενός μεν, ένα καινοτόμο και πρωτοποριακό μέτρο, επειδή ουδέποτε εφαρμόστηκε σε τέτοια έκταση και κλίμακα για την προστασία της συγκεκριμένης Αρχιτεκτονικής μας Κληρονομιάς και την αναβάθμιση της Ποιότητας Ζωής των κατοίκων και επισκεπτών της χώρας.

Το Πρόγραμμα προτείνουμε να υποδιαιρείται σε 5 υποπρογράμματα:

- **Υποπρόγραμμα επισκευής - αποκατάστασης όψεων και στεγών ή δωματίων διατηρητέων κτηρίων και μνημείων (35% του προϋπολογισμού ή 350 εκατ. ευρώ).**
- **Υποπρόγραμμα πλήρους αποκατάστασης, ανάδειξης και επανάχρησης διατηρητέων κτηρίων και μνημείων μεγάλης αρχιτεκτονικής ή/και ιστορικής αξίας (35% του προϋπολογισμού ή 350 εκατ. ευρώ).**
- **Υποπρόγραμμα ενίσχυσης επιχειρήσεων παραδοσιακών υλικών απαραίτητων για την αποκατάσταση της Αρχιτεκτονικής μας Κληρονομιάς διατηρητέων κτηρίων και μνημείων (10% του προϋπολογισμού ή 100 εκατ. ευρώ).**
- **Υποπρόγραμμα ενίσχυσης επιχειρήσεων εφαρμογής παραδοσιακών τεχνικών απαραίτητων για την στερέωση και αποκατάσταση διατηρητέων κτηρίων και μνημείων (15% του προϋπολογισμού ή 150 εκατ. ευρώ).**
- **Υποπρόγραμμα καταγραφής και τεκμηρίωσης διατηρητέων κτηρίων και μνημείων (5% του προϋπολογισμού ή 50 εκατ. ευρώ).**

Επιγραμματικά οι κύριες παράμετροι του Προγράμματος προτείνουμε να διαμορφωθούν ως εξής:

- **Εκπόνηση των μελετών** με φροντίδα και δαπάνη των ιδιοκτητών (με επιδότηση 50% μετά την ένταξη).
- **Αδειοδοτήσεις** σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με μόνη προϋπόθεση την τήρηση της 3μηνιας προθεσμίας που ορίζει ο Νόμος!
- Ανάλυση εξ ολοκλήρου της **εθνικής συμμετοχής** (10% ή 5%) από τους ιδιοκτήτες και της **κοινοτικής συμμετοχής** (90% ή 95%) από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με ειδική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- **Δικαίωμα συμμετοχής** θα έχουν κατά προτεραιότητα ιδιώτες αλλά και φορείς (π.χ. Δήμοι, Ι. Μητροπόλεις, Σύλλογοι κλπ), εφόσον είναι ιδιοκτήτες των κτηρίων.
- **Αξιολόγηση προτάσεων** ένταξης από ανεξάρτητες 5μελείς Επιστημονικές Επιτροπές εξειδικευμένων και έμπειρων Αρχιτεκτόνων ανά Περιφέρεια.
- **Εκτέλεση των έργων** από πιστοποιημένες Υπηρεσίες ή Οργανισμούς των Δήμων, των Περιφερειών ή ΝΠΙΔ (ιδιωτών και φορέων).

2η ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ

**ΠΡΟΤΑΣΗ - ΣΧΕΔΙΟ
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ**

**ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΑΡΘ. 48 ΠΑΡ. 2 Ν. 3028/2002
«ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ
ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ»**

**ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΚΛΠ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ
(ΚΥΡΙΩΝ & ΝΟΜΕΩΝ) ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ & ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ**

- 1) ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**
- 2) ΤΗΝ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΝΑΔΑΣ**
- 3) ΤΟ ΑΡΘΡΟ 48 ΤΟΥ Ν. 3028/2002**

- 4) Την ανάγκη διάσωσης, συντήρησης, αποκατάστασης, επανάχρησης, ανάδειξης και προβολής της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της χώρας, η οποία περιλαμβάνει και τα κτήρια που ανήκουν σε ιδιώτες (πολίτες και ΝΠΔ και ΙΔ) και που έχουν χαρακτηρισθεί ως μνημεία ή ως διατηρητέα ή που βρίσκονται μέσα στα όρια χαρακτηρισμένων αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, παραδοσιακών συνόλων και παραδοσιακών οικισμών.
- 5) Το γεγονός ότι ο χαρακτηρισμός από το Κράτος των κτηρίων, χώρων, τόπων, συνόλων και οικισμών της προηγούμενης παραγράφου δεν γίνεται προς όφελος των ιδιοκτητών τους και δεν αποσκοπεί στο ιδιωτικό τους συμφέρον αλλά γίνεται προς όφελος της Κοινωνίας που τα περιβάλλει ή τα επισκέπτεται και αποσκοπεί στο Δημόσιο συμφέρον τόσο της παρούσας όσο και των επομένων γενεών της χώρας.
- 6) Τις διατιθέμενες κατ' έτος πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, του ΕΣΠΑ (ΣΕΣ) 2014-2020 ή ποσοστού 1-2% των εσόδων του ΕΝ.Φ.Ι.Α. που θα εγγράφονται σε ειδικούς κωδικούς πιστώσεων και θα προβλέπονται στους ετήσιους προϋπολογισμούς κάθε φορά προστασίας.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

ΑΡΘΡΟ 1 - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Κάθε ιδιοκτήτης, κύριος ή νομέας, κτηρίου ή κτίσματος που έχει χαρακτηριστεί από το Κράτος, εν όλω ή εν μέρει, ως μνημείο ή ως διατηρητέο ή που βρίσκεται μέσα στα όρια χαρακτηρισμένων αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, παραδοσιακών συνόλων και παραδοσιακών οικισμών, έχει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση προς τον φορέα χαρακτηρισμού και προστασίας του κτηρίου (Υπουργείο Πολιτισμού, Υπουργείο Περιβάλλοντος, Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης και Υπουργείο Αιγαίου), στην οποία να ζητά την επιχορήγηση ή την χρηματοδότηση της εκτέλεσης εργασιών διάσωσης, συντήρησης, αποκατάστασης, επανάχρησης, ανάδειξης και προβολής του μνημείου ή κτηρίου ιδιοκτησίας του.

ΑΡΘΡΟ 2 – ΣΥΝΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Το ίδιο, όπως παραπάνω, δικαίωμα έχει και ο οποιοσδήποτε συνιδιοκτήτης τέτοιου κτηρίου, είτε για τους κοινόχρηστους χώρους (π.χ.όψεις κλπ) και τμήματα του κτηρίου είτε εφόσον κρίνει ότι θίγεται η συνιδιοκτησία του στην περίπτωση που δεν συμφωνούν ή δεν ανταποκρίνονται, για οποιοδήποτε λόγο, οι λοιποί συνιδιοκτήτες του μνημείου ή κτηρίου.

ΑΡΘΡΟ 3 - ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Οι αιτήσεις επιχορήγησης ή χρηματοδότησης θα υποβάλλονται στις καθ' ύλην αρμόδιες περιφερειακές Υπηρεσίες του φορέα χαρακτηρισμού και προστασίας, ήτοι στις Εφορείες Αρχαιοτήτων και Υπηρεσίες Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού για τα κτήρια που έχουν χαρακτηρισθεί ως μνημεία και στις Υπηρεσίες Δόμησης των Δήμων για τα κτήρια που έχουν χαρακτηρισθεί ως διατηρητέα. Οι αιτήσεις θα συντάσσονται σύμφωνα με ειδικό έντυπο και θα αποστέλλονται στην αρμοδία Υπηρεσία σε ψηφιακή μορφή. (βλ. συνημμένο έντυπο Α).

Κάθε έντυπο αίτησης θα συνοδεύεται από:

- 1) Τους Τίτλους ιδιοκτησίας του κτηρίου και του περιβάλλοντος χώρου (οικοπέδου, αγροτεμαχίου κλπ),
- 2) Την Έγκριση της μελέτης ή/και της εκτέλεσης εργασιών από τον φορέα προστασίας,
- 3) Την Άδεια δόμησης ή την Έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας, από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης (όπου απαιτείται),
- 4) Χαρακτηριστικές φωτογραφίες (εξωτερικές και εσωτερικές, γενικές και λεπτομερειών) της υπάρχουσας κατάστασης του κτηρίου,
- 5) Την Δήλωση του ιδιοκτήτη για την ανάθεση της επίβλεψης (βλ. συνημμένο έντυπο Β),

- 6) Την Δήλωση του Μηχανικού για την ανάληψη της επίβλεψης (βλ. συνημμένο έντυπο Γ),
- 7) Προϋπολογισμό Κόστους - Οικονομική Προσφορά εκτέλεσης των εργασιών, από ειδικευμένη εργοληπτική επιχείρηση (ατομική ή εταιρική), της επιλογής του ιδιοκτήτη, με τον όρο, επί ποινή αποκλεισμού, ότι η επιχείρηση έχει εκτελέσει αποδεδειγμένα (βάσει σχετικών πιστοποιητικών) παρόμοιο έργο ίσου επικαιροποιημένου προϋπολογισμού σε διατηρητέο μνημείο ή κτήριο. Ο Προϋπολογισμός Κόστους εργασιών θα συνοδεύεται από τα εγκεκριμένα σχέδια και αναλυτικές προμετρήσεις των εργασιών και θα συντάσσεται με τιμές Α.Τ.Ο.Ε. και εγκεκριμένες νέες τιμές του φορέα για ειδικευμένες εργασίες. Θα περιλαμβάνει ΓΕ και ΟΕ (18%), απρόβλεπτα (15-30%) και ΦΠΑ 13-23%. Επί του συνολικού κόστους θα προβλέπεται και Οικονομική Προσφορά (έκπτωση) του αναδόχου, που θα υποβάλλεται σε ειδικό έντυπο (βλ. συνημμένο έντυπο Δ).

ΑΡΘΡΟ 4 - ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Η επιχορήγηση ή χρηματοδότηση των εργασιών από τον φορέα θα ανέρχεται σε ποσοστό 100% του Προϋπολογισμού Κόστους - Οικονομικής Προσφοράς, εφόσον πρόκειται για εργασίες 1) στο εξωτερικό κέλυφος του κτηρίου (όψεις και στέγη ή δώμα), 2) συντήρησης εξωτερικού και εσωτερικού διακόσμου (οροφολογίες, τοιχογραφίες, ξυλόγλυπτα, γύψινα κλπ) και 3) στερέωσης και ενίσχυσης του Φ.Ο. του κτηρίου.

Η επιχορήγηση ή χρηματοδότηση των εργασιών από τον φορέα θα ανέρχεται σε ποσοστό 50% του Προϋπολογισμού Κόστους - Οικονομικής Προσφοράς για όλες τις λοιπές εργασίες διάσωσης, συντήρησης, αποκατάστασης, επανάχρησης, ανάδειξης και προβολής του διατηρητέου μνημείου ή κτηρίου. Δεν θα επιχορηγούνται προσθήκες ή εργασίες αντικατάστασης σωζόμενων αυθεντικών στοιχείων του κτηρίου με νέα.

ΑΡΘΡΟ 5 - ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Οι Υπηρεσίες του φορέα χαρακτηρισμού και προστασίας προβαίνουν στον έλεγχο του Προϋπολογισμού, βάσει των τιμών Α.Τ.Ο.Ε. και των εγκεκριμένων νέων τιμών του φορέα για τις ειδικευμένες εργασίες και τις σχετικές προμετρήσεις. Οι Υπηρεσίες μπορούν να ζητήσουν από τον υποψήφιο ανάδοχο την βελτίωση της Προσφοράς του, βάσει του Μ.Ο. των ποσοστών έκπτωσης προσφορών της αυτής χρονικής περιόδου παρεμφερών έργων του φορέα.

Μετά την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας, η αρμόδια Υπηρεσία εκδίδει την Απόφαση έγκρισης του Προϋπολογισμού Κόστους - Οικονομικής Προσφοράς εκτέλεσης των εργασιών, των επιμέρους ποσών, ανά είδος ή ομάδα εργασιών, και του συνολικού ποσού της επιχορήγησης που κοινοποιείται στον ιδιοκτήτη ή στους συνιδιοκτήτες, στον ανάδοχο και στον φορέα προστασίας του κτηρίου.

ΑΡΘΡΟ 6 - ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ - ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Η εκταμίευση των επιχορηγήσεων θα γίνεται με την πρόοδο των εργασιών, σύμφωνα με επιμέρους Βεβαιώσεις του Επιβλέποντα Μηχανικού του έργου και μετά την έκδοση της Απόφασης έγκρισης της Υπηρεσίας του φορέα ή του Ελεγκτού Δόμησης (όπου απαιτείται), απευθείας στον ανάδοχο ή στους υπεργολάβους των επιμέρους εργασιών, έναντι ισόποσου Τιμολογίου με ΦΠΑ 13-23%, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την σχετική νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 7 - ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Πηγές προέλευσης των ανωτέρω επιχορηγήσεων και χρηματοδοτήσεων θα είναι οι διατιθέμενες κατ' έτος πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, του ΕΣΠΑ (ΣΕΣ) 2014-2020 ή ποσοστού 1-2% των εσόδων του ΕΝ.Φ.Ι.Α. που θα εγγράφονται σε ειδικούς κωδικούς πιστώσεων και θα προβλέπονται στους ετήσιους προϋπολογισμούς κάθε φορέα προστασίας.

ΑΡΘΡΟ 8 - ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ

Σε περίπτωση περιστασιακής αδυναμίας επιχορήγησης ή χρηματοδότησης εκ μέρους του φορέα, για την απρόσκοπτη συνέχιση της διαδικασίας, μετά την έκδοση της Απόφασης έγκρισης του Προϋπολογισμού Κόστους - Οικονομικής Προσφοράς εκτέλεσης των εργασιών, θα γίνεται συμψηφισμός του ποσού της επιχορήγησης ή χρηματοδότησης με κάθε είδους φόρων και τελών του δικαιούχου της επιχορήγησης ή χρηματοδότησης (π.χ. φόροι εισοδήματος, κληρονομιάς, γονικής παροχής, δωρεάς σε τρίτους, ασφαλιστικές εισφορές, ΕΝ.Φ.Ι.Α., Φ.Π.Α., τέλη χαρτοσήμου κλπ) μέχρις εξαντλήσεως του ποσού της επιχορήγησης.

Ο συμψηφισμός θα γίνεται με την πρόοδο των εργασιών, όπως παραπάνω, και οι εγκεκριμένες από την Υπηρεσία του φορέα επιμέρους Βεβαιώσεις του Επιβλέποντα Μηχανικού θα υποβάλλονται σταδιακά στην ΔΟΥ του ιδιοκτήτη του κτηρίου.

ΑΡΘΡΟ 9 - ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μετά το πέρας των εργασιών, θα υποβάλλεται από τον Επιβλέποντα Μηχανικό στην αρμόδια Υπηρεσία του φορέα απολογισμός του έργου (τεχνική περιγραφή του έργου, σχέδια as build, φωτογραφίες κλπ) τόσο για λόγους τεκμηρίωσης και στατιστικής όσο και για δημοσίευση του έργου στο site του φορέα στο Internet.

ΑΡΘΡΟ 10 - ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Μετά το πέρας και την παραλαβή των εργασιών αποκατάστασης ενός μνημείου ή κτηρίου, ο ιδιοκτήτης θα υπογράφει ειδικό συμφωνητικό με τον φορέα προστασίας του κτηρίου για την εξασφάλιση της επισκεψιμότητάς του από το κοινό (βλ. συνημμένο έντυπο Ε).

Εξαιρούνται οι περιπτώσεις κτηρίων που, σύμφωνα με την αρχική ή την νέα τους χρήση, προορίζονται ως χώροι συνάθροισης κοινού (π.χ. ξενώνες, εστιατόρια, καταστήματα κλπ).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

**Ο ΑΝΑΠΛ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

30 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

**ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ
ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ
ΣΕ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ (ΝΠΔ ΚΑΙ ΙΔ)**

ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

1. ΑΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ (ΧΘΕΣ)

- α. Κατάργηση (αναδρομική) αντικινήτρου τροποποίησης παλαιότητας (χρονολογία κατασκευής) των διατηρητέων (Υ.Α. 1067780/82/Γ0013/9.6.1994 – ΦΕΚ 549/Β'/15.7.1994 και επόμενα) μετά την αποκατάστασή τους, έτσι ώστε να τηρηθεί η προβλεπόμενη μείωση της αντικειμενικής τους αξίας ως και η απαλλαγή των μνημείων >100 ετών από τον Συμπληρωματικό ΕΝΦΙΑ. **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ).**
- β. Επέκταση ανωτέρω μείωσης και απαλλαγής και σε νομικά πρόσωπα **κοινωφελούς και μη κερδοσκοπικού σκοπού** (π.χ. Ορφανοτροφεία Χατζηκώστα, Χατζηκυριακού, Γηροκομεία κλπ). **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ).**
- γ. Ένταξη Διατηρητέων κτηρίων και μνημείων που ανήκουν σε πολίτες και φορείς (ΝΠΔ και ΙΔ) σε ειδικό Πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020. **(Αρμοδιότητα ΥΠΑΝ).**
- δ. Έκδοση ΠΔ παρ. 2 άρθρου 48 Ν. 3028/2002. **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ, ΥΠΕΝ και ΥΠΠΟ)**
- ε. Επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών του ΤΑΠ, της τελευταίας 5ετίας, στους ιδιοκτήτες των μνημείων και των μη χρησιμοποιούμενων διατηρητέων κτηρίων, και μεταφορά των υπόλοιπων ποσών της προηγούμενης 18ετίας σε Ειδικό Λογαριασμό των Δήμων για την επιχορήγηση μελετών και εργασιών αποκατάστασης διατηρητέων που ανήκουν στους δημότες τους. **(Αρμοδιότητα ΥΠΕΣ).**

1. ΑΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ (ΧΘΕΣ) – (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

- στ. Τήρηση 3μηνιας προθεσμίας έγκρισης μελετών κλπ (με την καθιέρωση εν ανάγκη ειδικού παραβόλου στο ΤΑΠ του ΥΠΠΟ π.χ. 1 ευρώ/τ.μ. δομημένης επιφάνειας). **(Αρμοδιότητα ΥΠΠΟ)**
- ζ. Επέκταση Εγκυκλίου με αριθ. 38315/29.8.1995 περί απαλλαγής των διατηρητέων χρονολογούμενων πριν το 1830 από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικών αδειών (Αδειών Δόμησης) μέχρι το έτος 1910 (συμβατική χρονολογία εισαγωγής οπλισμένου σκυροδέματος) με παράλληλη τήρηση από όλους της υποχρέωσης κατάθεσης φακέλου ενημέρωσης στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης. **(Αρμοδιότητα ΥΠΕΝ)**
- η. Συμπλήρωση άρθρου 40 του Ν. 3028/2002 με τα άρθρα 13 και 16 του Χάρτη της Βενετίας. **(Αρμοδιότητα ΥΠΠΟ)**
- θ. Προστασία ιδιοκτητών διατηρητέων, με αποδεδειγμένη αδυναμία αποπληρωμής δανείων αναστήλωσης από κατασχέσεις Τραπεζών, με εφαρμογή εύλογων εισοδηματικών κριτηρίων. **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)**
- ι. Δυνατότητα αποπληρωμής, εκ μέρους των ιδιοκτητών διατηρητέων, φόρων προς το Δημόσιο, δανείων προς Τράπεζες και χρεών προς Ταμεία και τρίτους μέσω τίτλων ΜΣΔ με την αντικειμενική αξία και ευνοϊκές ρυθμίσεις π.χ. 100 δόσεων για τυχόν υπόλοιπα πέραν της αντικειμενικής αξίας. **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)**

1. ΑΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ (ΧΘΕΣ) – (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

- ια. Σε τυχόν επόμενη περίπτωση παραχώρησης δημόσιας έκτασης για ανάπτυξη τύπου «ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ», η τυχόν υπέρβαση του ΣΔ της ευρύτερης περιοχής να καθοριστεί με υποχρέωση αγοράς τίτλων ΜΣΔ Διατηρητέων, σε τιμές αντικειμενικής αξίας, με προτεραιότητα των ιδιοκτητών που έχουν προβεί στην αναστήλωση των διατηρητέων τους και, μεταξύ αυτών, εκείνων που εμπíπτουν στις προηγούμενες δύο περιπτώσεις (δάνεια, ανενεργούς τίτλους ΜΣΔ).
(Αρμοδιότητα ΥΠΕΝ και ΥΠΑΝ)
- ιβ. Ειδική πρόβλεψη για τα διατηρητέα στον νέο Αναπτυξιακό Νόμο. **(Αρμοδιότητα ΥΠΑΝ)**
- ιγ. Συμμετοχή εκπροσώπου του Πανελληνίου Συλλόγου Ιδιοκτητών Διατηρητέων Κτηρίων και Μνημείων στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, στο ΚΕΣΑ και στο ΚΕΣΥΠΟΘΑ. **(Αρμοδιότητα ΥΠΠΟ και ΥΠΕΝ)**
- ιδ. Επαναφορά προγενέστερων ευνοϊκών κινήτρων που καταργήθηκαν πρόσφατα και δυσχεραίνουν την αποκατάσταση των διατηρητέων, π.χ. μείωση ΦΠΑ εργασιών αναστήλωσης, απαλλαγή από φόρο ακίνητης περιουσίας για μια τουλάχιστον 5ετία από την έκδοση της έγκρισης μελέτης ή της οικοδομικής άδειας αποκατάστασης διατηρητέου. **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)**

2. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ (1 ΧΡΟΝΟΣ)

- α. Ενοποίηση χαρακτηρισμών μνημείων και διατηρητέων κτηρίων, με ενοποιημένη κατάταξη όλων των κτηρίων αυτών με βαθμούς προστασίας:
- Α' (όλα τα μνημεία που ανήκουν στο κράτος και σε ΝΠΔΔ)**
  - Β' (όλα τα μνημεία που ανήκουν σε ιδιώτες)**
  - Γ' (όλα τα διατηρητέα κτήρια)**
  - Δ' (όλα τα κτήρια που περιλαμβάνονται στους αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους και παραδοσιακά σύνολα)
(Αρμοδιότητα ΥΠΕΝ, ΥΠΠΟ, ΥΜΑΘ και ΥΠΑΙΓ)**
- β. Ενιαίο – ψηφιακό – Μητρώο Διατηρητέων (με βάση τις προδιαγραφές του Συμβουλίου της Ευρώπης- IPCE και σε Χάρτη του Εθνικού Κτηματολογίου).
(Αρμοδιότητα ΥΠΕΝ, ΥΠΠΟ, ΥΜΑΘ, ΥΠΑΙΓ και ΥΠΕΣ)
- γ. Θέσπιση κανόνων (προδιαγραφών) ανά βαθμό προστασίας. **(Αρμοδιότητα ΥΠΕΝ, ΥΠΠΟ, ΥΜΑΘ και ΥΠΑΙΓ με ΚΥΑ)**
- δ. Εξασφάλιση ποσοστού 1-5% του ΕΝ.Φ.Ι.Α. υπέρ των διατηρητέων (20-100 εκατ. € σταδιακά κάθε χρόνο + Φ.Π.Α.). **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)**
- ε. Έκδοση Οδηγιών εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων σε μνημεία και διατηρητέα κτήρια. **(Αρμοδιότητα ΥΠΠΟ και ΥΠΕΝ)**
- στ. Τράπεζα Δημόσιας Γης, κατά το πρότυπο των Οικοδομικών Συνεταιρισμών για την αποζημίωση μερικής ή και ολικής δέσμευσης διατηρητέων, π.χ. αποζημιώσεις για περιορισμούς όρων δόμησης και χρήσης (σε αντικατάσταση της Μεταφοράς Συντελεστή Δόμησης). **(Αρμοδιότητα ΥΠΕΝ και ΥΠΠΟ)**

2. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ (1 ΧΡΟΝΟΣ) – (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

- ζ. Αντιμετώπιση προβλημάτων διατηρητέων σε δάση και δασικές εκτάσεις.
(Αρμοδιότητα ΥΠΠΟ, ΥΠΕΝ και ΥΠ. Αγροτικής Ανάπτυξης)
- η. Μείωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. κατά 50 και 100% (βλ. και εδάφιο (ιη) άρθρου 29 Ν. 3042/2010 για ΦΑΠ - ΦΕΚ 58/τ.Α'/23.4.2010). **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)**
- θ. Μείωση Φόρων Γονικής παροχής - Δωρεάς και Κληρονομιάς διατηρητέων.
(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ).
- ι. Εφαρμογή θεσμοθετημένων μειώσεων αντικειμενικών αξιών σε όλους τους φόρους των διατηρητέων. **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)**
- ια. Μείωση Φ.Π.Α. επισκευής κλπ εργασιών διατηρητέων από 13% (μόνο στις κατοικίες) στο 5% (σε όλα τα ακίνητα). **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)**
- ιβ. Ενοποίηση μειώσεων και απαλλαγών σε όλα τα διατηρητέα κτήρια και μνημεία (ανεξαρτήτως φορέα χαρακτηρισμού και προστασίας και ανεξαρτήτως ηλικίας του διατηρητέου). **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)**
- ιγ. Επέκταση των φορολογικών κινήτρων και στα κτήρια που περιλαμβάνονται στους αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους και παραδοσιακά σύνολα.
(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)
- ιδ. Κατάργηση φορολόγησης δωρεάς συνιδιοκτήτη διατηρητέου κτηρίου ή μνημείου προς τους υπόλοιπους, για την από κοινού συντήρηση, επισκευή, στερέωση, αποκατάσταση, επανάχρηση και ανάδειξη του κτηρίου, σε περιπτώσεις οικονομικής αδυναμίας των υπολοίπων. **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΙΚ)**
- ιε. Ειδική σήμανση κάθε διατηρητέου **(Αρμοδιότητα Συλλόγου μας)**

3. ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ (3 ΧΡΟΝΙΑ)

- α.** Ολοκλήρωση χαρακτηρισμών διατηρητέων κτηρίων και μνημείων **(Αρμοδιότητα ΥΠΕΝ, ΥΠΠΟ, ΥΜΑΘ και ΥΠΑΙΓ)**
- β.** Ειδικά Μητρώα μελετητών και κατασκευαστών για μνημεία με συμπλήρωση της σχετικής νομοθεσίας κατά το πρότυπο του Μητρώου Συντηρητών Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΥΠΠΟ. **(Αρμοδιότητα ΥΠΕΝ, ΥΜΑΘ, ΥΠΑΙΓ και ΥΠΟΜΕΔΙ)**
- γ.** Επιδοτήσεις νέων επιχειρήσεων αναστήλωσης μνημείων, μέσω ΕΣΠΑ και Α.Ν. **(Αρμοδιότητα ΥΠΑΝ)**
- δ.** Επιδοτήσεις νέων επιχειρήσεων παραγωγής παραδοσιακών υλικών, μέσω ΕΣΠΑ και Α.Ν. **(Αρμοδιότητα ΥΠΑΝ)**
- ε.** Διόρθωση και συμπλήρωση τιμών εργασιών στερέωσης και αποκατάστασης διατηρητέων κτηρίων και μνημείων που έχουν πληγεί από σεισμό για επιχορηγήσεις από το Ταμείο Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων. **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΜΕΔΙ)**
- στ.** ΑΤΟΕ μνημείων και διατηρητέων κτηρίων **(Αρμοδιότητα ΥΠΟΜΕΔΙ, ΥΠΕΝ και ΥΠΠΟ)**
- ζ.** Νομική κατοχύρωση αδειοδοτήσεων διατηρητέων έναντι καταχρηστικών προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας (προδικαστική/εξωδικαστική διαδικασία). **(Αρμοδιότητα ΥΠΔΙΚ)**
- η.** Δημιουργία Ειδικού Κοινοτικού Χρηματοδοτικού Προγράμματος για τα διατηρητέα κτήρια και μνημεία της χώρας **(Αρμοδιότητα Υπουργού Συντονιστού Κυβερνητικού Έργου)**

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΜΙΔΑ
ΑΘΗΝΑ – 1.12.2016**

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ
ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ**

ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΚΤΗΡΙΑ: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ